

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felállítás szerkesztő: Dr. Kálmár Lajos.

Nagybeszkerek, 1898.

XXVII. évfolyam, 170. szám.

Hirdetési tábla
Egész évre ----- 12.
Félévre ----- 6.
Negyedévre ----- 3.
Egy hóra ----- 1.
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
azonkívül az összes hirdetés-
könyvben.

Műveletük mindennap

veszár- és ünnepnapok kivételével.

Csütörtök július 28.

Szeget szeggel.

Nagybeszkerek, július 28.

Az ország nagy részében az aratási munkálatok bevégeződtek és örömmel konstatáljuk, hogy míg a termés a tavaszi viszonyokhoz képest reményen felül előgiti ki a gaadák várakozását, — addig a kormánynak a gazdasági viszonyok javítását célzó munkálatai sem maradnak el a siker mögött.

Ezt a tényt elismeri és konstatálja Magyarország gazdaközönsége, a kik már kora tavasszal állandó rettegésben voltak a szocialis izgatások miatt. Mindnyájunk előtt ismeretes az a lázas agitáció, melylyel a szocialis izgatók jó előre szervezték az aratási sztrájkot. Még május elsejének megünneplése sem volt mindentűz zajos, a mi mögött az a ravasz tendencia rejtőzött, hogy a hatóságokat ne tegyék figyelmelessé arra az aknamunkára, melynek Péter és Pál napján egy nagy aratási sztrájkban kellett volna kitörnie.

Tehát a május elseji ünnep csendes hangulatban ért véget egyfelől a gyaru elkerülése végett, másfelől pedig erőkimelés szempontjából. Az erőkimelés alatt ugyanis azt értik a szocialisták, hogy a pénzt, a melyet ismert és ismeretlen utakon gyűjtöttek — kimélni kell a nevezetes alkalmakra. Ilyen nevezetes alkalom tüzték ki az aratási időszakot, a mikor Magyarországon a legnagyobb zürzavart lehet előidézni a legkényelmesebben lehet a zavarosban halászni.

Az agitáció pedig egy pillanatig sem szűnt meg. A szocialisták, lapok, titkos nyomtatványok, vándor apostolok utján igattak a legnagyobb mértékben. A kormány tudomást vett a dolgról s noha már törvényes intézkedéseket bőven tett a munkásviszonyok javítására, mégis azt kellett látnia, hogy a munkások zöme,

éppen a bujtogatók heves agitációja következtében, nem vehet tudomást az érdekében hozott tüdörös intézkedésekről.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter, ki nagy figyelemmel kísérte a mozgalmakat, hamar megismerte a szocialis izgatások legtitkosabb rugóját és nem késett gyors intézkedéseivel. Eppen azzal az eszközzel semmisítette meg a külföldi agitátorok munkájának eredményét, a melylyel azok küzdöttek a nép félrevezetésében. A hol a konkolyt a társadalmi rend fölforgatói elhintették, a miniszter sietett gyors ellen-agitációval fölszedni a magvakat, mielőtt azok gyökeret verhetek volna a nép szívében. A hol a szocialisták zuglapjai ámitották a népet, ott termelt egy a nép nyelvén, a nép gondolkodásmódján szerkesztett lappal, hogy felvilágosítsa a félrevezetett tömeget és lerántsa a leplet az agitátorok önző üzelméről, a melyeket azok a saját érdekeiben, a nép teljes megrontására és kiszárolására folytattak. Szeget szeggel! Ez volt leghelyesebb eljárás, melylyel legsikeresebben lehetett kiirtani a szocialis agitátorok által a nép lelkébe becsepegtetett mérget. Ilyen gyorsan operálni csak azzal az eszközzel lehetett, a melyet a szocialistavezérek használtak.

A legnagyobb elismerés és méltánylás hangján kell szólanunk a földmivelésügyi miniszter e szenialis műveletéről, mert erre a most elért nagy eredmények jogosítanak fel. A nép magába szállott. Elismerte hibáját, hogy könnyelműen hitt az agitátoroknak, szeretettel fordul királyához, hazájához és minden zugalódás vagy nagyobb zavargás nélkül szorgalmasan végezte munkáját az aratási időszak alatt.

Elismeréssel kell szólanunk a kormány előrelátó és tapintatos intézkedéseiről, mert nem kicsiny dolgot végzett akkor, mikor a legvehemensebb agitációt a föl-

világítás, a meggyőzés és a segélynyújtás békés és ember-szerető eszközeivel győzte le.

A kormánynak ezen a téren is nagy érdemei vannak, a mi mellett fényes bizonyosságot tesz az az örvendetes tény, hogy ma, mikor az aratások nagy részben be vannak fejezve, egyáltalában számba vehető sztrájk vagy zavargás az ország egyetlen részében sem fordult elő.

Hatalmas, de békés és mindenek fellett bölcs eszme volt erre, az ugynevezett tartaléktelepek szervezése, a mely készen állott arra az esetre, hogy ha nagyobb mérvű sztrájk ütne ki az aratások ideje alatt.

Erre azonban szükség épen nem volt. A nép megértette az okos beszédet és jó ösztöne megsugta neki, hogy boldogulását nem a külföldi, nem az önző, a bujtogató agitátorok vezetése alatt kell keresnie. Ez az eredmény pedig minden részrehatatlan embernél őszinte elismerésre tarthat számot, mert nálunk, hol már olyan veszedelmes mérveket öltött volt a szocialis mozgalom, nem kicsinylendő dolog, ha aratás után azt látjuk, hogy kormányunk helyes intézkedései által leszerelte azt a bestiát, mely a társadalmi rend teljes fölforgatására törekedett.

A hivatalos Wiener Zeitung tegnap közölt királyi kézírata, dacára annak, hogy elővárható volt valamely jelentősebb fordulat, Ausztriában nagy meglepetést keltett. Nem maga a berekesztés ténye, mint inkább az a kínos bizonytalanság, hogy mi következik ezután, okozza a nagyfokú izgatottságot, a mely a hivatásszerű politikusok körén is messze túljárad. A súlyos aggodalmak két irányban nyilatkoznak meg: egyrészt a belpolitikai helyzet, a cseh-német nyelviszvály nyugtalanítja a kedélyeket, mert homályos sejtelmek sincs senkinek arról, hogy a kormány mi módon akarja a parlament nélkül

A „TORONTAL“ tárczaja.

Böske naplója.

Irtá: Kobold.

— márc. 10.

Asért is megmutatom. Mert mindannyian kinevettetek, mert a papa azt mondta, hogy harmadnap ki fogom dobni az ablakon a naplóm, mert Jutka néni mondta, hogy ha est nem is teszem, de egy hétnél tovább semmi esetre sem fogok beleírni, azért is fogadtam vele, hogy vezetni fogom rendszeresen. A dolog ugyanis úgy volt, hogy a mult vasárnap ebédre nálunk volt Pali bácsi meg Juci néni, meg egy ur, aki a Pali bácsi unokatestvérének a fia és aki civikert hord aranyasinóron, meg nagy szakállja van és mérnök urnak hívják. A papának nagyon jó kedve lett és azt mondta:

— No kis majom; — (ez én voltam) — mit vegyek születésnapodra a jövő héten?
— Naplót papa, kiáltottam nagy örömmel.
Mind elkendtek nevetni. Aztán mondta a papa:

— Hát mit írál a naplóba?
Hamarosan nem tudtam felelni. Hisz az egészen mindegy, a fődolog, hogy az embernek naplója legyen. A többi lánynak is van; igaz, hogy ők se tudnak mit beleírni, Gizié egész üres még. Aliss meg talált ki egy titkos írást, ami borzasztó nehéz és úgy ír bele, hogy ne érte senki. — Haddelek megk hiszavell merítől. — Es annyit jelent: „Tegnapelőtt négyesre feleltem franciából“. (Ez igaz is.) Egy óráig magyarázta, de nem bírtam megtanulni. A Micziében meg pláne egy egész lap tele van mindentel, kisebb nagyobb „Ó“ kkel. Kérdeztem tőle, mit akar azzal a sok ő betűvel, azt

mondta, hogy olvasta egy könyvben, hogy a naplók „Ó“ kkel vannak tele. Két lapot írt, aztán meguntta. En azt nagy ostobaságnak tartom, az Ó a legkiállhatatlanabb betű az ABC-ben; legalább a szépirásban nekem mindig a legrosszabbul sikerül.

A papának mondtam, hogy az élményeimet írom bele majd. Megint nevetett, de azt felelte, hogy nem vessz ilyen haszontalanságot; tizenhárom éves lányoknak még nem kell írka-írka napló. En persze sirni kezdtem, mire Jutka néni megvigasztalt, hogy majd ő vessz egy zárosat, de csak úgy, ha megengedem, hogy elolvassa, amit beleírok.

A mérnök ur is ajánlotta, hogy ő is vessz egyet, nem tudom mért, mikor neki már semmi rokona sem vagyok. Fursán nézhettem rá, mert egyszerre elfordult és Irénnel kezdett beszélni, aki mellettem ült. Nem hallottam, mit beszélt, de talán Irén sem sem hallotta meg, mert semmit sem felelt és csak a tényéjára nézett. En nem nagyon szeretem a mérnök urat, de ő szeret engem, mindig tőm cukorral. Irént talán még jobban szereti, mindig küld neki virágot, de Irén rá sem néz, sem ő rá, sem a virágra. Azt hiszem, ő sem szereti, pedig jó embernek látszik, csak nagyon félnék, ha Irénnel van, alig mer beszélni, velem még jobban tud.

Ebéd után sirtam Jutka néniék, a naplóért, de mert nem akarta másképp, hát beleegyeztem, hogy titokban megmutatom neki minden héten. Es igazán vett egy szép barna bőr naplót aranylakkal, a lányok majd megpukkadtak, a mikor mutattam nekik. Most már tele az első két lap és lefekszem. Mert a mamának azt mondtam, hogy francia leckét írok.

— március 11.

Ma vasárnap volt és így hála Isten, sem előadás, sem zongoraóra. As Isten minden héten

teremthetne vagy öt vasárnapot. A lányok, Gizi, Mici, meg Alisz itt voltak és megbámulták az ajándékokat, a miket tegnap kaptam: a naplót, meg a többit. Akarták, hogy mutassam meg nekik, hogy a naplóban mit írtam, de azt nem teszem. Vagy napló, vagy nem napló! Ha akarom, hogy ők tudják, hát megmondhatom nekik. Azt hiszem, meg is haragudtak rám, de majd kibékülnek.

Kaptam sok szépet a mérnök urtól, egy szép kanári madarat kalitkástul. Igen örültem neki, majdnem a nyakába estem, a mikor jött és megköszöntem, hogy ilyen szépet vett, mikor nem is vagyok semmi rokona. Olyan különösen nézett rám, meg mosolygott, és mintha olyasfélért mondott volna.

— A mi nincs, még lehet.
Nem értem, egészen, mit akart mondani, de én azt hiszem, hogy el akarja venni Irént. Olyan furcsa, én mindig másképpen képzeltem a völégényeket. Nekem nem kellene ilyen, mint a mérnök ur. Azt hiszem Irénnel sem nagyon tetszik, legalább mindig olyan immelámmal beszél vele: nem úgy mint például ma este a Csikós Gassival.

Ma este későn jöttünk haza, voltunk délután egy kirándulást tenni a hidegkúti fürdőre. Ott persze táncoltak és Irén borzasztóan szeret táncolni. A mérnök ur is persze velünk volt; azt hiszem, ő nem is tud táncolni, legalább soha sem említette, hogy szeret. Ott ültünk hát és néztük a többieket, egyszerre oda jön Csikós Gazi, a kit addig nem is láttam és fölkeri Irént; az meg leveti kalapját és rohan vele. Hatszor körümentek; az egész terem őket nézte. Fess is a Gazi, aztán úgy táncol, hogy csak na!

Másképpen nem nagyon szeretem, mert úgy fenn hordja az orrát, mintha főispán lenne, pedig csak aljegyző, de hogy fess, azt meg kell adni.

est a kérdést megoldani. A 14. §., az oktrojált alkotmány, valami újféle Reichsrath s hasonló kérdések körül töprengenek; másrészt a kiegyezés válsága hat nyomástól. Pillanatnyilag a kormánynak sikerült e tétellel várakozást kelteni; azt hiszik, hogy a Reichsrath berekesztésének első és főcélja az, hogy a kormány az állandó igazgatásnak elszárja az útját. A képviselőnek nem lévén immunitásuk, nem járhatnak kerületről-kerületre, hogy a lakosságban élesítsék az ellenzéki hangulatot. Csak hogy ez negatív siker, a meennyiben sikerről lehet szó; a pozitív eredményekről és kilátásokról nagyon eltérők a verziók.

Bismarck herceg állapota állandóan rossz és aggasztó. A herceg három nap óta nem hagyhatta el az ágyát. A beteg nem eszik, nem iszik és még csak nem is akar pipázni. Környezete nagyon aggódik. Két fia és orvosa állandóan körülötte van.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Washingtonból: Mac Kinley elnök tegnap este érkezett a kabinet tagjaival, Spanyolországban a béketárgyalások megindítására vonatkozó indítványa fölött. Tulajdonképpen nem is volt kabinettanács, hanem az elnök egyszerű beszélgetést folytatott a miniszterekkel. A tanácskozás után a kabinet egyik tagja kijelentette, hogy nem szükséges a minisztertanácsnak összehívnia, hogy megállapítsák Mac Kinley elnöknek s francia nagykövetnek adandó válasza tartalmát. Elhatározták azonban, hogy nem kötelezőleg elfogadják Spanyolországban a béketárgyalások megindítására vonatkozó ajánlatát, a háborút azonban mindaddig folytatják, míg a spanyol kormány kézzelfogható békejavaslatokat nem tesz.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 29. A közig. bizottság ülése.
Szeptember 8. Korékpárverseny Nagybecskerekén.
A villamos világítással ellátott gőzfűrdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 6 óráig; minden délután ruhanyitva.

Humanizmus.

Az ellentét korszakát éljük. Soha annyi jótékony célú intézmény nem terjesztette ki áldólag karjait mint ma és soha annyi nyomor nem grasszált annyira, mint ma a humanizmus eme korszakában.

És honnan ez az ellentét?

Oanan, hogy ama nemes rugók, a melyek a jótékony célú gyakorlatát működésbe hozzák, nagyobb brészt hiányzanak.

A szemérmes szegény, a tönk szélén álló egyén, kinek támasza volna szüksége, hogy el

Tánc után is velünk maradt, és mikor sétáltunk, ugy előreszaladt Irénnel, hogy alig tudtuk beérni.

A mérnök ur a papával jött hátul, a mama meg velem mérgesen utánuk szaladt. Nem szólt egyet sem, de jól láttam, hogy mérgelődik. Végre odakialtottta Irénnek, hogy jöjjön vissza, mert lekéstünk a vonatból. Persze nem késtünk le, de azért a mama mérges maradt. A vonaton Irén meg Csikós Gázi kinn álltak a folyosón és a mérnök ur is odament, de mikor odament, mindig elhallgattak. En meg sajnáltam és elkezdtem beszélgetni vele, akkor meg ő felelt olyan szórakozottan, hogy abba hagytam. Egyáltalán mindenki nagyon furcsa volt.

Mikor hazaértünk; elbucuztak az urak; a mama meg, mikor Irén le akart feküdni, bement hozzá, és pörölt vele. Azt hiszem, mert táncolt Csikós Gázzal. Azt mondta rá, hogy ilyen-olyan Don Juan. Nem tudom, miért, azt hiszem, valami olasz, vagy spanyol ur lehet talán rokona Gázzinak, majd megkérdezem tőle.

— márcs. 12.

Ma az iskolában ünnepélyesen fogadtak a lányok és bevettek a bakfisok közé, mert most tizenhárom éves elmúltam. A papa nagyon ki-nevetett, amikor elmondtam és azt mondta, hogy az igazi bakfis a tizenhatodik évben kezdődik és én még fiókbakfis vagyok. Ha tudná, miképpen vagyunk mi beosztva az iskolában. Még sug a fejem belé, ahogy elmondták. Valdner Miczi, aki már tizenhat éves és már soiréeken táncolt, magyarasta meg Neki van köztünk legtöbb tapasztalata, igaz, hogy fenn is hordja az orrát végette. Azt mondta, hogy a bakfiskort általában véve három korszakra lehet beosztani.

Az első a südségek kora; ezzel a kevésbé megtisztelő címmel illette azt a kort, amidőn az ideálunk valami diák, aki könyvével hóna alatt kisérget bennünket. (Engem nem; csak a

ne bukják, hogy alá ne merüljön; a szegény özvegy asszony, kinek kenyéradóját elragadta a halál és árvával tanácstalanul áll Isten szabad ege alatt; a betegségtől sujtott szegény munkás, kinek kezéből kihullott a kenyérkereső szerszám; a sora csapásaitól szenvedő kisebb tisztviselő, kinek havi pár forintnyi fizetését fölemésztette a kórság és most kenyér nélkül áll: ki gondol, ki törődik vele? Hisz azok nem nyújthatják ki kezüket alamizsnáért, nem állanak meg a kéregetők sorába; éhesnek, fáznak, nyomorognak tehát.

Ki minél nyilvánvalóbbá teheti nyomorát, ki minél ékeesebben esetelheti szegénységét, ki minél nagyobb, zengesebb nyelven dicsőítheti az adakozót: annak annál sürűbben hullanak a fillérek.

A szemérmes, szegény szegény, ki csak pirulni tud, ki hírlapokban nem teszi közzé a kapott alamizsnát; és pusztuljon el.

A koldus, aki házról-házra megy és minden ajtón kopogtat — keservesen bár, de csak össze koldulja a legszükségesebb élelemre valót, ruhát és fillért.

De aki azt nem teheti, azzal mi történjék?

Ezek nyomorának enyhítéséről gondoskodják a társadalom. Találjon módot, hogy az önhibáján kívül sujtott család ne szenvedjen nyomort.

A nőegyletek és jótékony célú intézmények keressenek módot, hogy eme, a szegénységbe és nyomorba jutott szegény családokon segíthessenek.

Nagyobb jótékonytárgyat nem gyakorolhatnak, tetszetősb cselekedetet az Isten előtt nem mivelhetnek, mintha eme szegényeken segítenek.

Es városunkban sok, nagyon sok eme szegények száma.

Sokan hajtják le fejüket este ama keserű tudattal, hogy reggel nem adhatnak gyermekeiknek kenyeret.

Ezeket segítsen a társadalom.

— Változás a cesnádi klerusban. A megyés püspök Wünsche Gyulát Temesvár Gyár városból Lipp ra, Mayer Jánost Lippáról Nagy-Kikindára és Balás Mártont Nagy-Kikindáról Temesvár-Gyár városba, a város által ujonnan szervezett hitoktatói állásra, káplánoknak disponálta.

— A honvédek itthon. A nagybecskereki honvédek az összpontosító gyakorlatok befejezése után már utban vannak Szegedről Nagybecskerek felé. A legénység gyalog menetben jön s tegnap Karlován volt, ma Melencén tart rövid pihenőt, holnap pedig a kora reggeli órákban érkezik be a városba, hol annál szivesebben fogadják őket, mivel a császáriak már elmentek a hadgyakorlatokra.

nagy Miczi szavai). A második korszak, a féltitenek korszaka, amikor valami színésze, írőba, költőbe vagyunk szerelmese, akit legtöbbször nem ismerünk, csak távolról imádkunk.

Ez a legkevésbé veszélyes, de viszont ez jár legtöbb sóhajással, szavalással, holdvilág-falással és — ami a fő, böggéssel. Mert Miczi szerint a böggés együtt jár a bakfiskorral és ezt bátran el lehetne nevezni böggőkorszaknak. Megjegyztem, hogy a südség korszakba nem fogok soha lenni, mert a diákokat alaposan meggyűlöltette velem két unokatestvérem, Jenő és Dániel, akiknél kiálthatatlanabb teremtések a föld erekségén nincsenek. Miczi vállat vont, ugy látszik ő nem találta őket kiálthatatlanoknak. Ezen félbeszakítás után rátért a harmadik korszakra; az aranyosillagok korára. Az aranyosillagok nem az égen vannak, a tiszték gallérain. Megtanultam a tisztí rangfokozatokat és habár számtanból mind a ketten hármásra feleltünk, mégis legalább tudom kapitánytól lefelé elmondani a gallérok auffschlajait és jeleit.

Este Irénnek elmondtam, ami Miczi beszélt, arra nagyon nevetett és azt mondta Micziire, hogy a legszebb reményeket lehet hozzá fűzni. Jól esett, hogy nevetett, már egy idő óta mindig olyan szomorú, amikor azt hiszi, nem látják, sir; vagy elgondolkozik, alig hallja, ha szólnak hozzá. Nem tudom mi baja lehet. Azt mondta, hogy ne törődjek avval, amit Miczi összebeszél, az mind nagy ostobaság, hanem minél tovább maradok igazi bakfis, annál jobb. Olyan szomorúan mosolygott, majdnem sirtam, amikor ránéztem. Amikor jött a mérnök ur, azt mondta, hogy fáj a feje és nem ment be hozzá. Én azt hiszem, hogy talán ő is valamelyik korszakban van, de nem tudom melyikbe, talán van a harmadik kivül még egy és a Miczi nem tud róla.

(Vége következik.)

— Esküvő. Körösi Szabó Izabella kisaszonynak augusztus hó 1-én Kis-Oroszon esküszik örök hűséget dr. Hamel Nándor szécsányi községi orvos. Násznapok lesznek a menyasszony részéről Belitska Béni, a nagykomlói kerület országgyűlési képviselője, a vőlegény részéről dr. Hadasi Károly Bács-Topolya orvosa. A menyegzői ünnepélyre messze földről gyűlekeznek össze a mátkapár rokonsága.

— Jakabffy utóda. A „Tribuna“ egy Herkulesfürdőből keltezett hírt közöl, mely szerint Jakabffy Imre utóda Krassó-Szörény megye főispáni székében dr. Mocsanyi Sándor, a mérésélt románok vezére lesz.

— A pápáról. Hetek óta a legellentétebb hírek szállnak világra a Vatikánból. Az egyik távirat felriasztja az egész világot a pápa súlyos betegségének hírével, a másik sürgöny már megcáfolja a hírt. Az Itálie most is azt ujaágozza, hogy a szent atyának gyakori ájúlási rohamai vannak, egy berlini távirat szerint azok, a kik színe elé juthatnak, nem győzik bámulatos frissességét csodálni. A valódi tényállás és a híresztelések igazi oka a következő: Mintegy két hete annak, a pápa egy este emésztési zavarokat érzett és megparancsolta inasának, hogy egy már sokszor kipróbált hászizert hozzon a vatikáni gyógytárból, dr. Laponi udvari orvos előzetes megkérdezése nélkül. Az inas engedelmességedt és a pápa bevette az olajat. Következésményei tulerősek voltak. A gyorsan előhívott orvosnak csak napok multán sikerült a pápa emésztését ismét a régi kerékvágásba hoznia, mert az utóbbi napok nyomasztó hősege a gyógykezelésre hátrányos hatással volt. Az emésztési zavarok a pápát, a ki már közel kilencven éves, igen elgyöngyítették és sokszor közel volt az ájúláshoz. De a mióta ismét helyreállt és friss erőre tett szert, kitűnően érzi magát.

— Négy lábú fecske. Most a nyári kacsa-járás idejében nem épen szokatlan, de annál hitelesebb az a hírünk, hogy Tápió-Sülyön egyik fészeken négylábú fecskét fogtak, kettő a rendszer helyén, kettő meg a hátán nőtt ki s így az irigylésre méltó fecske, ha kedve tartja, akár a hátán is sétálhat.

— Olasz daltársulat Nagybecskerekén. A Korona-szálló helyiségében ma este lép föl először a velencei San Marco daltársulat, a mely szép sikert aratott nálunk tavaly is, a mikor a kaszinóban énekeltek. Megvan az a páratlan előnye a társulatnak, hogy a német zengerájok trágár műsora helyett az olaszok véghetlen kedves dalaiban gyönyörködhetik a közönség Gerstorff asszony, kinek szép alt hangját tavaly is megbámulták, szintén itt van. Ajánljuk a társulatot a közönség figyelmébe, mert az olasz nyelv zengzetessége és lágyasága már magában véve is kellemesen hat a hallgatóra.

— Neki célzás. A rendőrségi szobába ma két alakot kísértek. Szabó az egyik, a másik meg a szomszédja neki. Régóta rossz viszonyban élnek s csak tegnap került a dolog komoly verekedésre.

Kérdik a szabótól:

— Igaz, hogy a szomszédja már vasárnap délután is bántotta magát?

— Igenis, kérem, a korosmában mindenféle célzásokat tett.

— Miféle célzásokat?

— Három sörös-kancsót vágott a fejemhez, de én ugy tettem, mintha nem venném észre.

— Az örült leány fantáziája. Nagyikindáról írják: Fiala, 17 éves leányt hozott be tegnap egy rendőr az őrszobába. Bolyongott, csavargott s a rendőrnek, a ki kilétét tudakolta, oly különös feleleteket adott, hogy az jónak látta behozni a városházára. Itt kikérdezték, megmozgatták s többek közt a gattajai pályaudvasuti igazoló jegyét, két fülbevalót és egy ezüst tallért találtak nála. Midőn kérdezték, hogy honnan szerezte a holmikat, nevetve mesélte, hogy az országúton végigüszte, a mint egy fiatal leány leasett a körtefáról s ott rögtön halva maradt; ennek a füléből vette ki a fülbevalókat, meg ennek a zsebéből a tallért. A kapitányság aztán Gattajára sürgönyözött, a honnan azt a felvilágosítást kapta, hogy a leány Márton Katalin, az ottani pályaudv leánya, a ki már hosszabb idő óta eltűnt s magával vitte apja igazoló jegyét, óráját, továbbá két fülbevalót és egy tallért. Ugy látszik, hogy gyalog tette meg az egész utat, mert egyfolytában azt hajtogatta, hogy „jaj de hosszú is volt ez az út!“ Egyéb-ként képtelenebbnél képtelenebb meséket találtak ki, s azokat mint saját élményeit adja elő. Különbön pedig elég jól érzi magát az őrszobában, a honnan mindenkit, a ki belép, erőlyesen és bámulatos erővel kilök. A szegény örült leány ugy stránsálja az őrszobát, mintha rendőr volna.

No lám, a leánydiákok! . . A bécsi leánygimnázium az idén nyílt csak meg. Most, az év végével, a leánydiákok valóságos bursok módjára, tréfás ujságot adtak ki, melyben ki-figurássák tanáraikat, összegyűjtik a tanárok „baklöveit” s alkotnak ezek tetejébe olyan iskolai „szabályrendeletet”, a minő, mióta a világ áll, nem volt még soha. A fura paragrafusok így hangosznak:

1. §. A tanároknak, valahányszor az előadási terebe lépnek, boosánatot kell kérniök megjelenésükért.
2. §. Szigorúan tilos a leányövendékeket egyetlen kérdéssel zavarni s ez által olyan szinben tüntetni fel őket, mintha semmit se tudnának.
3. §. A tanárok a leánydiákokkal szemben a lehető legudvariasabban tartoznak viselkedni; a legfőbbként áll ez a rendelet a görög tanárookra nézve.
4. §. Az olyan tanár, a ki haszontalan kérdések föladásával zavarja a leánydiákok magán munkálkodásában, szigorú büntetésben részesül; ismétlődés esetén az intézetből ki-csapatik.
5. §. Minden tanár minden egyes elmondott rossz viccért egy koronát físet bírság-kepen. (Ezekből a bírságpenzektől a gimnázium egyhamar vagyona tehetne szert.)
7. §. A tanárok csöngtetés előtt pontban egy negyed órával távozni tartoznak a teremből.

Pénzügyőrök között. Egy pénzügyőri főbirtos írja: A vasuti ör vizsgája című minapi cikkcsokát olvasva, nekem is eszembe jut egy efféle velem igazán megtörtént jóisú dolog. Már régen, akkor történt, mikor még lent Fiumében a határon voltam. En is visszágom, faggatom az embert, epyszer csak ilyen párbeszéd támad köztünk:

En: Mit tenne, tesszem akkor, ha a vám-vonalon van szolgálatban és észreveszi, hogy egy nő közeledik a vámterület felé, kiről az a gya-nuja, hogy az a rubásata alatt valamit viss, osem pássni akar?

Ő: Tisztességgel fölkerém, hogy jöjjen ve-lem a vámhivatalba, a hol az arra való assz-szony öt megmozdítaná.

Igen ám, de hátba az a nő azt mondja önnek: „én nem megyek a vámhivatalba!”
— Dehogy nem jönne kérem, jönne.
— No no, példákban beszéltünk; tehát ha nem menne?

— Akkor mondanék neki szépeket és . .
— Es ha arra ő lefúle és mondaná: „most már jusst sem megyek magával?” . . .
— Akkor kérem, házasságot ígérnék neki és ő biztosan jönne.

Az apatini kosárfonó-szövetkezet gyári telepében késsült igen csinos tárgyra hív-juk föl a t. község szives figyelmét; láthatók csak Brauneisz József virágárusboltjában, a hol szivességéből e telep és annak késsítményei-ről bővebb fölvilágosítást adnak.

Az egyház a divat ellen. A szemlén-megyei szatropkói orthodox zsidó hitközség orszá-gos feltűnést keltő mozgalmat indított a divat ellen. A mult héten ugyanis népes értekezletet tartott a zsinagógában, ahol többen szóvá tették, hogy némely asszonyok egész héten éheznek, mesitláb és rongyosan járnak, szombaton azon-ban selyembe öltöznek s 5-8 frtos kalappal és drága nyakékkal páváskodnak a rendszeres és testnek megkivántató táplálkozás rovására. Az értekezlet végül kimondta, hogy a sserényebb anyagi helyzetű asszonyok tartoznak egyszerű öltözeteket viselni, a költészes kalapokat pedig általában mellőzni s azok akik ez ellen a hatá-rozat ellen vétének, kitiltandók a templomból. A határozatnak a meghozatal után nem sok fogana'ja lett, mert a mult szombaton egyetlen egy „szerényen” öltözött asszonyt sem lehetett látni a gyűlekezethen, a legujabb divatu kalapok ellenben egymással versenyeztek. A hitközség erre végrehajtotta a határozatát s a makacsokó asszonyokat a mult szombati ájtatosságról ki-tiltotta.

Történetek a kánikulában.

— Nyári idillek. —

Almosan pisilant be az ablakon az áldását bőven osztogató nap sugara . . . Az ember csak ilyenkor érti meg a dolog far niente kellemességét. Mintha az egész város csöndes télenységbe süllyedt volna, oly sajtalan, nyugodt minden, minden. Szunnyadoszik a tetterő, a szen-vedélyek lelohadnak. Mélyszögcsend csend honol mindenütt. Az édes semmittevés e szezonjában nem születnek nagy ideák, meglepő tettek csak elvésre savarnak fel bennünket ál-medozásainkból és a mindennapi élet krónikása csak azok-ról az ártatlan idillekről számolhat be, melyek nem arra valók, hogy a szenzáció hatalmával egy-egy pillanatra fel-rázzák nyári hangulatukból azokat, kik könyelmes fau-toulekben félig nyitott szemekkel álmosan pisilantanak a modern annalesek: az ujság egybefolyó betűire.

A koffer.

Minden lezsidonok tanúsága szerint a koffer olyan modern eszköz, melyben az ember a holmiját tartogatja, minőifogva igen alkalmas arra, hogy az ember nyári körutazásra indulván hátrahagyja, miután a hásbért nem tudja kifizetni. Hogy a koffer e téren az emberiségnek milyen nagy szolgálatot tesz, annak méltánylását eddig teljesen elhanyagolták novelláiróink és humoristáink.

E történetben szintén egy koffer játszott nagy szerepet.

Ott állott egységedtől egy garszon-lakásban. Bol-dog tulajdonosa, ki mint vad a forrás vizére, úgy áhított egy csendes fürdői életre, de nem gyöngéd kőtelékek fű-ték szobájához: holmi hátralékok lakbér dolgában.

El akart utazni, de szállásadója hathatósan marasz-talta. Végre szemébe ötlött az árva koffer.

— Itt hagyom drága holmijaimmal.

Szót és szót nem marasztalták többé.

Elutazott és nem is jött vissza. Kinyitották a koffert

Több csomag számlán kívül, egy rakás műkó pihent benne egy ódnulára fel vala jegyzve a morál: A kofferek el-utasítás előtt megvizsgálandók.

Tévesztett címek.

Egy másik történetnek az az ódi morálja, hogy a levelekkel óvatosan kell bánni. Egy fiatal hivatalnok éppen elutazóban volt és ezért illendőséges dolognak tartotta ideáljától elbuzosni. Ezenközben egyéb előkésületet tett az elutazására.

A bájos angyal, ki nemcsak kezével, hanem hozománnyával is boldogítani fogja a férjét, csakugyan megkapta a neki címzett levelet, de az illatos borítékban est a pró-sai levelet találta:

Nagyságos igazgató ur! Sziveskedjék a mellékelt 200 frtos váltót lezároltatni. Alapos kiáltásaim van-nak, hogy az ősszel bevezessék a házasság boldog ré-vébe, a mi ama kellemes helyzetbe fog juttatni, hogy az említett összeget, valamint egyéb tartozandóságaimat kiegyenlítssem.

Tisztelő hivo . . .
Ugyanekkor az igazgató ur a következő sorokat olvasta:

Imádkoztam a szívedre, ami nagy fájdalmat okoz szívednek. Ott szeretnék lenni folyton a közlekedben, mert csak téged szeretlek igazán, önzet-lenül . . .

Pici késsidet esőkolja . . .
Felesleges bővebben fejtegetnünk, hogy ez a parthio komoly vessedelemben fogrog.

Táviratok.

Elhunyt udvari tanácsos.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Dittel tanár, udvari tanácsos ma meghalt.

Zola ügye.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: A lapok többsége abban a véleményben van, hogy a köztársasági ügyész helytele-niti a Paty du Clam elleni eljárást. Mások viszont azt állítják, hogy az ügyész elren-delte a vizsgálatot.

A háboru.

Budapest, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Madridból jelentik, hogy Sanjuan-Portorikoból érkező hírek szerint az amerikaiak Yanco fele előnyomultak. A felkelők folytonosan támadták az ameri-kaiakat, kik végre is kénytelenek voltak visszavonulni.

Csaladi dráma.

Pancsova, július 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rauschan Antal hely-beli szatócs ma hajnalban alvó nejét és három gyermekét fejszével meggyilkolta, azután agyonlőtte magát. Iszonyatos lát-ványt nyújtott, mikor Lestyánszky főkapitány és dr. Schaeffer orvos a be-lülről bezárt szobába behatolt, hol vérben uszott az egész szoba. A rémes tett oka valószínűleg az, hogy Rauschannak holnap kellett volna megjelennie a mitroviczai törvényszéknél, hol hamis pénz forgalomba hozatala végett volt vádolva. Az eset óriási szenzáció tárgya.

A tőzdedéről.

Budapest, július 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kinalat mérsékelt, vételkedv kielégítő, forgalom 18.000 mm., az árak 10 krral emelkedtek.

Köttetett:

Buza márciusra	8:11— 8:18
Buza szeptemberre	7:95— 7:96
Tengeri 1899 májusra	4:25— 4:27
Tengeri 1898 júliusra	5:02— 5:03
Zab szeptemberre	5:35— 5:37
Repeze augusztusra	12:40— 12:50

VASUT-ÜGYEK.

Ad 32 491/98. sz. Magy. kir. államasutak.

A termes gözhajók 1898. évi nyári menet-rendje Fiume—Velenoze és Fiume—Ancona között.

Fiume és Velenoze között az elefána „Dániel Ernő”, Fiume—Ancona között pedig a legnagyobb kényelemmel berendezett „Villám” nevű gözhajó közlekedik.

Ezen gözhajók az I. helyen kívül még kü-lön luxus osztálytal is bírnak, melyek külön teremmel, kitérő ágyakat tartalmazó kabinokkal, dohányzó-teremmel és villamos világítással van-nak ellátva.

A „Villám” nevű gözhajó a termen kívül még egy kisebb 4 hálóhelytel ellátott családi teremmel (salon privé) is bír, mely külön meg-rendelhető.

Ezen termes-hajók menetrendje folyó évi április hó 1 től október 31-ig a következő:

Fiuméből indul Velenozeba minden kedden és szombaton 8 órakor este, csatlakozás-ban a Budapestre este 7 óra 40 perckor érkező gyorsvonathoz, érkezés Velenozeba másnap reg-gel 7 órakor.

Velenozeból indul Fiuméba minden hétfőn és csütörtökön este 7 óra 30 perckor a Szt. Márk térről, érkezés Fiuméba másnap reg-gel 6 óra 30 perckor, csatlakozásban a Buda-pestre 7 óra 25 perckor reggel induló gyors-vonathoz.

Fiuméből indul Anconába minden hétfőn és csütörtökön este 8 órakor, csatlako-zásban a Budapestre este 7 óra 40 perckor ér-kező gyorsvonathoz érkezés Anconába másnap reggel 6 órakor, csatlakozásban a Rómába in-duló gyorsvonathoz.

Anconából indul Fiuméba minden szerdán és szombaton este 8 óra 30 perckor, csatlakozásban a római, nápolyi és bolognai gyorsvonatokkal, érkezés Fiuméba másnap reg-gel 6 óra 30 perckor, csatlakozásban a Buda-pestre reggel 7 óra 25 perckor induló gyors-vonathoz.

A tengeren való hajó-átkelés 10 órát vess igénybe.

Budapest—Fiume között gyorsvonaton, on-nan Anconáig vagy Velenozeig gözhajón együtt fizetendő:

A gyorsvonat I. osztályért és a gözhajón a luxus osztályért ágygyal együtt 20 frt;
a gyorsvonat I. osztályért a gözhajón az I. helyért ágygyal együtt 18 frt;
csak a gözhajón a luxus-osztályban ágy-gyal együtt 8 frt;
csak a gözhajón az I. helyen ágygyal együtt 6 frt.

A fentebbi utirányon át közvetlen menet-jegyek adatnak ki a következő árakon a gyors-vonaton:

Budapest—Fiume I. oszt. 12 frt, II. oszt. 8 frt.			
Budapest—Firence	I. oszt. 75.80 franc.	Fiume—Velenoze	
—Genua			92.50
—Milano			71.95
—Turin	92.25		
Budapest—Firence	II. oszt. 55.45 franc.	Fiume—Velenoze	
—Genua			67.25
—Milano			52.85
—Turin	67.10		
Budapest—Firence	III. oszt. 30.15 franc.	Fiume—Velenoze	
—Genua			36.55
—Milano			28.70
—Turin	36.45		
Budapest—Nápoly	I. oszt. 104.45 franc.	Fiume—Ancona	
—Róma			76.05
Budapest—Nápoly	II. oszt. 75.55 franc.	Fiume—Ancona	
—Róma			55.65
Budapest—Nápoly	III. oszt. 41.05 franc.	Fiume—Ancona	
—Róma			30.30

Ezen jegyeken kívül Budapestre Bari, Bel-taglia, Bologna, Livorno, Padua, Pisa, Verona állomásokra is adatnak ki közvetlen menet-jegyek.

Bővebb értesítés nyerhető a magy. kir. államasutak városi menetjegy-irodáiban és Cook-féle utazási irodában.

Budapest, 1898. évi július hó 15-én.
Az igazgatóság.
(Utánnyomat nem díjaztatik.)

M. kir. Államvasutak.

M. kir. Államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Nagyszombat állomásán létesítendő vendéglős üzemre 1898. évi október hó 1-től számított három évre nyilvános pályázatot hirdetünk.

A szabályszerűen bélyegzett s kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatok folyó évi augusztus hó 19-én déli 12 óráig nyújtandók be lepecsételt borítékban a m. kir. államvasutak budapest balparti üzemvezetőségének általános osztályánál e cím alatt: „Ajánlat a nagyszombati pályavendéglős bérletére, 24381/898 számhoz.”

Az ajánlattevő köteles ugyanazon üzemvezetőség gyűjtőpénztáránál folyó évi augusztus hó 18-án déli 12 óráig bánatpénzképen 500 forintot készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni. Bánatpénz letétele nélkül az ajánlat nem vétetik figyelembe. A bánatpénzről nyert pénztári elismervény nem esatolandó az ajánlatban.

A bérletre vonatkozó feltételek az üzemvezetőség általános osztályában (Teréskörút 62. sz. I. em. 5) a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat kötelezőnek elfogadják.

A bérbeadó üzemvezetőség fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők közül a megajánlott bérletre való tekintet nélkül szabadon válassza.

Budapest, 1898 július hó 18-án.

Az üzemvezetőség.

Hirdetések.

Torontál-Sziget község előljáróságától.

970. szám. 1898.

642-2.1

Árlejtési hirdetmény.

Torontál-Sziget község előljárói részéről, a vármegye tekintetes törvényhatósága által jóváhagyott határozata alapján 330 frt 21 krral elbírányzott, egy tanterem átalakítására folyó évi augusztus hó 3-án délelőtt 10 órára nyilvános szóbeli árlejtés hirdetik.

Vállalkozók kötelesek az árlejtéskor 10% bánatpénzt letenni.

A részletes feltételek a községi jegyzői irodában tekinthetők meg.

Torontál-Szigeten, 1898. évi július hó 23-án.

Előljáróság.

Kiadó

nagy és kisebb garçon-lakás.

1. Alulirott házában egy vagy több évre, egy 6 lakó-, 2 cseléd-, 1 fürdőszobából álló és minden szükkegés mellék-helyiségekkel bőven ellátott lakás, — továbbá

2. két egymásba nyíló 1 utcai- és 1 udvari különbejáratu

butorozott szoba

havonként, vagy egész esztendőre azonnal kiadó.

Menczer Lipót,

644-4.1

Melenczei-ut 289/7.

Havonként 2-300 frt

mellékkeresetet találhat bármely állású ur minden szakismeret és kockáztatás nélkül, könnyen, biztosan és becsületesen, sorsjegytársasági tagok gyűjtése által.

Ajánlatok MOSSE RUDOLF-hoz „J. F. 7463” jel alatt Berlinbe, S. W. intézendők. (643-2.1)

Pancsovai főszolgabírószágtól.

6316. szám. 1898.

639-2.2

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett sándoregyházi községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással 400 frt évi fizetés és 60 frt lakbér élvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járási főszolgabíróhoz folyó évi augusztus hó 10-ig küldjék be.

A választás folyó évi augusztus hó 11-én fog Sándoregyház községében megjelteni.

Pancsován, 1898. évi július hó 22-én.

Jablonszky,
főszolgabíró.

Ujpecs község előljáróságától.

1652. szám. 1898.

640-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontál vármegye párdányi járáshoz tartozó Ujpecs községben a községi írónki állás, miután írónka más községben mint jegyző-helyettes kinevezetett, ideiglenesen megüresedett.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen 400 frt évi készpénzfizetéssel, 1 lakszoba és 4 méter kemény tűzifával egybekötött állást ideiglenesen elnyerni óhajtják, kérvényüket a képzési és szolgálati okmányokkal felszerelve folyó évi augusztus hó 15-éig alulirt előljárósághoz nyújtsák be, a mely napon a választás is meg fog történni.

Kelt Ujpecsen, 1898. évi július hó 25-dikén.

Az előljáróság.

Nagybecskerek-zsombolyai keskenyvágányu vasut.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a nagybecskerek-zsombolyai keskenyvágányu vasuton a

teherárak szállítását megkezdettük s bármely áruk egész kocsirakományokban, élő állatok kizárásával, alanti állomásokon feladhatók.

Az állomások a következők:

Uj-Zsombolya,

Juliamajor,

Német-Czernya,

Leonamajor,

Karolinamajor,

Magyar-Czernya,

M.-Czernya uradalom,

Jánosmajor,

Pálmajor,

Csósztelek,

Ittvarnok,

Béga-Szent-György,

Katalinfalva,

Klekk.

638 83

Építési-vállalat (Nagy-Becskerek, Váraljai-utcza).

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy a „Pest városá”-hoz címzett szálloda kávéházi helyiségeit átvettem, diszesen berendeztem és azt

folyó hó 30-án,

szombaton déli 12 órakor megnyitom.

Kecskeméti borvásárlási utamból visszatérve, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb természetes borokat mérhetem ki.

Villásreggelihez mindig friss kőbányai király-sörrel szolgálhatok.

Billiárdozók részére három teke-asztal áll rendelkezésre.

Minden törekvésem arra fog irányulni, hogy tisztelt vendégeim bizalmát gyors és jó kiszolgálás által megnyerjem.

Minél számosabb látogatást kér

641-2.1

tisztelettel

Telefon 148. sz.,
a kerületekkel is összekapcsolható.

Réber Ferencz.